SÄÄNTÖ

KH 14.10.2026

KAUPUNGIN TILAVARAUSTEN MAKSUTTOMUUDEN PERUSTEET 1.11.2026 ALKAEN

SOVELTAMISALA JA SÄÄNTELYTAUSTA

Sääntö koskee kaikkea kaupungin tilojen varaamista (käyttämistä) muuhun kuin kaupungin viralliseen toimintaan silloin, kun tilan hallintaa ei luovuteta vuokrasopimuksen nojalla vaan tilapäisesti. Kaupungin virallisen toiminnan määritelmää voi tarkastella myös vastuunäkökulmasta: Kaupunki vastaa virallisesta toiminnastaan. Jos tämä edellytys ei täyty, on kyseessä muu kuin kaupungin virallinen toiminta. Sääntö koskee myös säännöllisiä nk. vuorovarauksia (mm. liikuntatiloihin).

Ohje koskee kaikkia varaajia juridisesta muodosta riippumatta. Varaajan tulee olla sama kuin tilan käyttäjä.

Tilan käyttötarkoitusta varauksen aikana ei ole rajattu muutoin kuin, että tilan tulee soveltua ko. tarkoitukseen, eikä käyttö saa vahingoittaa tilaa tai aiheuttaa kohtuutonta haittaa ympäristöön (esim. melu).

Kaupungin Kiinteistöohjelman 2026-2030 (VALT 15.12.2025 § 77) mukaan:

Kaupungin ulosvuokraamien kiinteistöjen vuokratason tulee kattaa kiinteistöistä kaupungille aiheutuvat käyttö- ja pääomakustannukset. Mikäli tämä ei ole mahdollista, eikä kaupungilla itsellään ole kiinteistölle käyttöä, tulee käynnistää harkinta siitä luopumiseksi joko myymällä tai purkamalla.

Toisaalta kaikessa kaupungin toiminnassa tulee huomioida myös kaupungin kuntastrategia (VALT 26.05.2025 § 27). Strategiassa todetaan mm.:

- *Panostamme ennaltaehkäiseviin ja hyvinvointia edistäviin palveluihin kaikissa ikäryhmissä.*
- *Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.*
- *Kaupunki tukee kylien omaehtoista yhteisöllistä toimintaa ja rakentaa kumppanuuksia kylien kanssa.*

Kaupungin mahdollisuuksia luovuttaa tiloja vastikkeetta tai markkinahintaa alemmalla hinnalla tahoille, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa, rajoittaa myös valtiontukilainsäännöstö, joka edellyttää että luovuttamisesta pitäisi tehdä viranomaispäätöksiä (kuten päätös sisältyvästä de minimis -tuesta), mikä aiheuttaa merkittävää hallinnollista työtä.

Tilojen vuokraamisessa tulee huomioida myös kuntalain säännökset, jotka rajoittavat kunnan toimintaa markkinoilla.

Toisaalta tilojen luovuttamista laajastikin vastikkeetta liikuntakäyttöön (etenkin kuntalaisten) maksuttakin voidaan pitää osana kunnan perustehtäviin kuuluvaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävää ja siten mahdollisena. Liikunnan terveysvaikutukset ovat tutkimustietoon perustuen osoitetut. Toisaalta myös kulttuuripalveluiden ja monenlaisen (kaupungin tiloissa tapahtuvan) yhteisöllisen toiminnan voidaan ajatella edistävän terveyttä ja hyvinvointia.

MAKSUTTOMUUDEN PERUSTEET MAKSUTTA VARATTAVISSA OLEVIIN TILOIHIN

Maksuttomia varauksia voi tehdä vain tiettyihin kaupungin tiloihin. Maksuttomat varaukset keskitetään tiettyihin tiloihin riittävän valvonnan mahdollistamiseksi (vastuu tiloista), maksuttomista varauksista aiheutuvien kustannusten hallitsemiseksi sekä käyttäjien turvallisuuden varmistamiseksi.

Maksuton varaus edellyttää kaikkien seuraavien edellytysten täyttymistä:

1. **Varaus ei liity varaajan taloudellisen toiminnan harjoittamiseen eikä se ole viranomainen, valtion virasto tai laitos, oppilaitos, hyvinvointialue, seurakunta tai jollekin edellä mainitulle sopimuksen tai lainsäädännön nojalla tilavarauksen avulla palvelua tuottava taho.** *Soveltamisohje: Taloudellisella toiminnalla tarkoitetaan tavaroiden tai palveluiden myymistä markkinoilla. Merkitystä ei siten ole organisaation oikeudellisella asemalla (yksityis- vai julkisoikeudellinen) tai sillä tavoitteleeko organisaatio voittoa vai ei. Viranomaisten, valtion virastojen tai laitosten, oppilaitosten, hyvinvointialueiden, seurakuntien tai jollekin edellä mainitulle sopimuksen tai lainsäädännön nojalla tilavarauksen avulla palvelua tuottavien tahojen varauksiin ei sovelleta maksuttomuutta.*
2. **Varauksen ensisijainen tarkoitus ei ole myyntitapahtuma.***-Soveltamisohje: Esimerkiksi kokouksen yhteydessä osallistujille voidaan järjestää vähäinen tarjoilun ja/tai arpojen myynti. Sen sijaan myyjäiset, kesätapahtuma tai juhla, jossa on järjestäjän vähäisen myynnin lisäksi esimerkiksi kirpputori tai muita myyjiä, lasketaan myyntitapahtumaksi. Myös kaikki tilaisuudet, joihin on pääsymaksu, ovat myyntitapahtumia. Esimerkkejä tällaisista tilaisuuksista ovat pääsymaksulliset elokuvanäytökset ja muut esiintymiset.*
3. **Tilaisuus on avoin / toiminta on avointa kaikille kohderyhmään kuuluville**. *Soveltamisohje: Tilaisuuden avoimuudesta tulee tiedottaa riittävällä tavalla. Tällaisena voidaan pitää sosiaalisessa mediassa annettua osallistumisen tosiasiallisesti mahdollistavaa tietoa (tieto tilaisuuden luonteesta, ajasta ja paikasta vähintään muutamaa päivää etukäteen). Esimerkiksi kaikille avoimet syntymäpäiväjuhlat tai häät on maksuton, mutta vain kutsutuille järjestetty tilaisuus ei. Kohderyhmällä voidaan tarkoittaa esimerkiksi yhdistyksen tai muun yhteisön tai sen toimielimen kokoonpanon jäsenyyttä.*

Mikäli kaikki edellä esitetyt maksuttomuuden edellytykset eivät täyty, on kyseessä maksullinen varaus. Maksuttoman varauksen tehdessään varaaja sitoutuu siihen, että kaupunki voi laskuttaa varauksen jälkikäteen, mikäli ilmenee etteivät maksuttomuuden perusteet täyty.

Liikuntakäyttöä koskeva poikkeus

Kaikki tilojen varaaminen liikuntakäyttöön on kuitenkin **maksutonta** pois lukien jäljempänä kohdassa Maksulliset tilat lueteltujen tilojen liikuntakäyttö. Tilan käytön mahdollisesti edellyttämät **erityisjärjestelyt** (esim. vartiointi tai muu valvonta, talvi- tai muu kunnossapito tai siivous, jota kaupungin oma käyttö ei edellytä, AV- tai muu tekninen tuki) ovat kuitenkin **maksullisia**, vaikka itse varaus on maksuton.

Erityisjärjestelyiden maksullisuus

Myös maksuttomaan varaukseen liittyvät erityisjärjestelyt ovat maksullisia**.** *Soveltamisohje: Erityisjärjestelyillä tarkoitetaan esimerkiksi vartiointia tai muuta valvontaa, talvi- tai muuta kunnossapitoa ja siivousta, jota kaupungin oma käyttö ei edellytä, sekä AV- tai muuta teknistä tukea.*

Varastointia koskeva rajoitus

Maksuttoman tilavarauksen puitteissa **ei saa harjoittaa varastointia tai kyse ei saa olla pelkästä varastoinnista.** *Soveltamisohje: Jos tilaan on tarve varastoida jotain, varastoinnista tulee tehdä varastointia koskeva vuokrasopimus (varastointi ei aina mahdollista). Kyseessä voi olla esimerkiksi toiminta, jossa tilaa käytetään säännöllisesti siten, että toiminnassa tarvitaan varusteita tai välineitä, joita on tarpeen säilyttää, huoltaa tai pestä kaupungin tiloissa.*

MAKSUTTA VARATTAVISSA OLEVAT TILAT

Tämän säännön mukaisten maksuttomuuden edellytysten täyttyessä maksuttomia ovat:

- Vähintään yksi luokkatila, liikuntasali ja wc Sarakylän, Hirvaskosken ja Kipinän kouluilla.
- Vähintään yksi luokkatila ja wc Syötteen koululla.
- Hyvän Olon Keskus Pirtissä arkipäivinä (tilat käytettävissä arkipäivinä 16-20.30, todennäköisesti myös lauantaina; tarjoilua tilattavissa kahvilayrittäjältä):
    - kokoushuone Pääty
    - kokoushuoneet Porstua ja Nurkka (yhdistettynä)
    - auditorio Kurkisali
    - nuorisotila (ajankohtina, jolloin tila ei toimi nuorisotilakäytössä; Kurenalla olevista tiloista ainoa, jossa mahdollisuus omatoimiseen kahvinkeittoon Suojalinnan lisäksi);
- Virkistysuimala Puikkarin kokoustila; Puikkarin aukioloaikoina; (ainoa tila joka saatavissa maksuttomiin varauksiin usein myös lauantaina riippuen Puikkarin aukioloajoista; tarjoilua tilattavissa Puikkarin kahviosta)
- Suojalinna: tuloaula + wc:t ja sali ja/tai kahvio (vain toimintaan mitä ei voi järjestää muissa maksuttomissa tiloissa)
- Tuomas Sammelvuo -Sali (liikuntasali))
- Tuomas Sammelvuo -salin ryhmäliikuntatila
- Lakarin koulun liikuntasali
- Suojalinnan kaukalo
- Hirvaskosken kaukalo
- Suojalinnan urheilukenttä
- Suojalinnan tekonurmikenttä
- Rajamaan rannan lähiliikuntapuisto
- Pietarilan lähiliikuntapuisto

Liikuntatilojen osalta eritellään toiminnallisesti erikseen varattavissa olevat osat, voidaan varata esimerkiksi osa liikuntasalia tai urheilukentän tenniskenttä. Vastaavaa erittelyä voidaan tarvittaessa tehdä myös muiden edellä kuvattujen tilojen osalta edellä esitetystä poikkeavasti toiminnallisten syiden niin edellyttäessä.

MAKSULLISET TILAT

Muut kuin edellä luetellut tilat ovat maksullisia varaajasta tai varauksen tarkoituksesta riippumatta. Esimerkiksi seuraavat tilat ovat aina maksullisia:

Pohjantähti

LumiAreena

Hirsikampus

Virkistysuimala Puikkarin muut tilat (myös kuntosali) paitsi kokoustila

Avantouintipaikka

Taidokas

TILAVARAUKSEN TEKEMINEN

Kaikki tilavaraukset onnistuvat (tulossa viimeistään v. 2027 aikana) kaikkina vuorokaudenaikoina kaupungin verkkosivujen verkkokaupan kautta. Mikäli varaaja ei voi tehdä varausta sähköisesti, onnistuu se puhelimitse kaupungin asiakasneuvonnan kautta tai asioimalla Pirtin Kohtaamossa aukioloaikoina.

Kaupunki päättää miltä osin (minä ajankohtina) tilat ovat varattavissa verkkokaupan kautta ja miltä osin tilojen varaamiseen käytetään muita menettelyitä kuten säännöllisten varausten (vuorojen) hakua.

YHTEYS KAUPUNGIN (MUIDEN) ALUEIDEN VARAAMISEEN

Tavoitteena on edistää mahdollisuuksien mukaan myös seuraavien kohteiden varausmahdollisuutta samassa sähköisessä ympäristössä:

- Toripaikat

- Syötteen luppoveden alue

- Mahdolliset muut yleiset tai kaupungin omistavat alueet, joihin kohdistuu säännöllistä kysyntää/varaustarvetta.

Tämän säännön mukaisia maksuttomuuden perusteita ei sovelleta edellä esitettyihin kohteisiin, vaan noudatetaan ko. kohteita koskevia sääntöjä tai muita päätöksiä.

VASTUIDEN JAKAUTUMINEN

Kaupunki vastaa tilojen turvallisuudesta siten kuin tilojen omistajan ja käyttöön luovuttajan vastuuksi tavanomaisesti käsitetään.

Kaupunki toimittaa tilan varaajalle tilan pelastussuunnitelman tai tarvittavia osia siitä. Varaajan tulee tutustua asiakirjoihin ennen varausta, kuitata ko. asiakirjoihin tutustuminen sähköiseen järjestelmään ennen varausta ja tiedottaa niistä riittävällä tavalla tilan käyttäjiä.

Kaupunki toimittaa tilan varaajalle erityistä osaamista edellyttävien tilojen tai rakenteiden käyttö- ja/tai turvallisuusohjeet ja tarvittaessa perehdyttää tilojen tai rakenteiden käyttöön ennen ensimmäistä varausta.

SÄÄNTÖ

KH 14.10.2026

Tilan varaajan tulee huolehtia, että erityistä osaamista edellyttäviä tiloja tai rakenteita käyttävät vain henkilöt, jotka ovat perehtyneet käyttö- ja/tai turvallisuusohjeisiin.

Tilan varaaja vastaa järjestämänsä toiminnan turvallisuudesta ja mahdollisesta vakuutuksen ottamisesta. Tilan varaaja vastaa tilaisuuden tai toiminnan edellyttämistä mahdollisista turvallisuuteen liittyvistä suunnitelmista tai viranomaisprosesseista.

Tilan varaaja vastaa varauksen aikana tilalle tai irtaimistolle aiheutuneesta vahingosta itsensä sekä myös kolmansien osapuolten osalta sekä edelliseen liittyvästä mahdollisesta vakuutuksen ottamisesta.

Tilan varaajan tulee ilmoittaa tilalle tai irtaimistolle aiheutuneesta vahingosta tai tilan (ml. piha-alue) puutteesta viipymättä sähköisen järjestelmän kautta tai sähköpostitse osoitteeseen tilapalvelut.vuokratalot@pudasjarvi.fi

Tilan varaaja sitoutuu noudattamaan tätä ohjetta tehdessään tilavarauksen riippumatta siitä, onko kyseessä maksuton vai maksullinen varaus.

Tilan varaaja sitoutuu noudattamaan mahdollista tilan käyttöohjetta, jossa voidaan määrätä mm. tilan siivoamisesta.

Tarpeeton varaus tulee peruuttaa mahdollisimman ajoissa. Peruuttamattomasta varauksesta (koskee myös maksuttomia varauksia) veloitetaan 40 % tilavarauksen hinnasta (maksuttomiinkin varauksiin sovelletaan normaalihinnastoa).